

“Natuurlijk Tuinieren is niet zomaar een beetje aanrotzooien”.

(citaat Ton Thuis, vice-voorzitter AVVN)

Utrecht, 18 april 2009

Twee ploegbazen, Marianne en Jan en twee leden van de communicatie commissie, Elly en Matthijs bezochten namens “Het Vlijpark” de Terugkomdag van het AVVN.

De terugkomdag is een goed verzorgde dag van het AVVN om volkstuincomplexen die al een keurmerk hebben of in de race zijn om het te behalen met elkaar in contact te brengen en ervaringen met elkaar te delen. ATV Dordrecht was gevraagd om een presentatie te houden over de wijze waarop “Het Vlijpark” de uitvoering van de adviezen “Natuurlijk Tuinieren” aanpakt.

De verbaal begaafde vice voorzitter van het AVVN Ton Thuis hield een gloedvolle introductie, doorspekt met vrolijke humor, over de ontwikkelingen op het vlak van natuurlijk tuinieren en de toekomst van volkstuincomplexen in het algemeen.

Hij waarschuwde om ervoor te waken dat de volkstuingrond niet in handen komt van het gemeentelijk grond- of vastgoedbedrijf. “Die kijken minder naar het belang van mensen en meer naar het belang van geld voor de gemeente”, zei hij.

Hij wees erop dat een aantal volkstuincomplexen subsidie hadden gekregen voor projecten die speciale doelgroepen bedienen. Zoals volkstuinen voor gehandicapten.

27 Gemeenten, waaronder Dordrecht, hebben € 100.000 subsidie gekregen.

De vier grote steden ieder € 250.000.

Ton Thuis vertelde ook dat hij met ambtenaren van een van de grote steden sprak en die vertelden hem: "De recreatieparken zijn tegenwoordig voor de burgers van de steden te ver weg. Wij zien een toename in de belangstelling van recreanten voor volkstuincomplexen. Voor ons een reden om na te denken over een verhoging van de pachtsom....".

Elly hield een helder en gedegen betoog over "Het Vlijpark". Met name de wijze waarop het vlijpark de adviezen heeft "vertaald" naar praktische aanpak gooide hoge ogen. De deelname in de uitvoering van 25% van de tuinen en de prettige en vriendelijke wijze van Elly's presentatie zorgden voor stille bewondering.

Marianne legde o.a de nadruk op het feit dat "Het Vlijpark" alle planten voor het openbaar groen van het complex zelf zaait. Dat bleek bij alle andere aanwezige volkstuincomplexen niet het geval te zijn. Alle keurmerk-adviezen voor de beplanting worden op het vlijpark gezaaid, verspeend en opgekweekt.

Een mooie combinatie van feitelijke informatie en verhalen uit de praktijk zorgde ervoor dat Elly en Marianne vast nog wel eens gevraagd zullen worden om "De Vlijpark Aanpak" toe te lichten.

Hieronder het verslag van Elly Overhand.

Het was een interessante, gezellig en vooral leerzame (en ook een hele lange) dag waar we zeker een en ander hebben gehoord wat onze aandacht vraagt.

We hebben Herman Vroklage, de communicatieadviseur van het AVVN, en de dagvoorzitter van de terugkomdag en vice voorzitter van het AVVN, de heer Ton Thuis, ontmoet. Deze laatste is een spraakwaterval, die zich volgens eigen zeggen overal thuis voelt, en de tijd streng in de gaten hield.

Er waren zo 'n 10-tal AVVN tuinen vertegenwoordigd, totaal ongeveer vijfentwintig mensen.

Na de inleiding door Ton Thuis, mocht ik als eerste het een en ander vertellen. De akoestiek van het gebouw is bijzonder goed dus deze keer geen problemen met microfoon en volumes.

Daarna Marianne die met veel passie haar verhaal vertelde o.a. over het begin van het natuurlijk tuinieren op onze tuin en wat voor veranderingen dit teweeg bracht in de uitvoering van tuinbeurten, over vrijwilligers, stagiairs en het omgaan met weerstand.

Daarna de presentatie van Eigen Arbeid uit Den Haag, een tuin met 4 stippen. Ze zijn sinds 1995 in de weer met het Keurmerk. Wat is er allemaal gedaan en krijg je het voor elkaar je stippen te behouden?

Vervolgens werden stellingen behandeld, onderbroken door de lunch en een workshop door Laurette van Slobbe. Zij is schrijfster van een boekje over eetbare wilde planten, zoals brandnetel, paardebloem en zevenblad. Zij vertelde welke planten je zoal kunt eten en gebruiken als geneeskrachtig middel. Ik ben in ieder geval een ervaring rijker want op een gegeven moment zat ik ook braaf op een brandnetelblaadje te kauwen!

De stellingen

Maar pas echt interessant waren de stellingen en wat daar zoal uitkwam in de verhalen van de andere deelnemers.

Hieronder wat ik ervan heb meegenomen:

Vergroot het behalen van het keurmerk je rechtszekerheid?

Een bijzondere stelling was of het behalen van het keurmerk zekerheid zal kunnen geven tegenover een gemeente die wellicht andere plannen heeft met jouw - dure - grond. Laat het Grondbedrijf je volkstuin nooit in beheer krijgen! Voorzichtigweg werd toch de conclusie getrokken dat het hebben van een hele stevige maatschappelijke positie in de stad toch wel eens veel belangrijker kan zijn dan het keurmerk op zich. Dan is de draagkracht in de hele gemeenschap groter en meer gewaarborgd. De volkstuin biedt een plek aan veel meer mensen dan alleen de tuinleden en er kunnen meer functies plaatsvinden dan alleen tuinieren. Een multifunctionelere verblijfsruimte en meer functies bieden voor de gemeenschap.

NB: Goede contacten met de gemeente is één ding, maar om de vier jaar wisselt ook de samenstelling van bestuurders.

NB: Lunchparken? Groen is goed voor je gezondheid!

Betrokkenheid leden

Betrokkenheid organiseren op passie, visie, gevoel tuinieren en niet op bedreigingen.

Draagvlak natuurlijk tuinieren verbreden; aspirant en nieuwe tuinders goed voorlichten, al bij de intake. Weet waar je aan begint.

Volkstuinieren is een soort hype op het ogenblik. Verkeerde ontwikkeling is de camping in de stad.....

Warme communicatie toepassen, aandacht, naast het gebruik van e-mail.

Kun je natuurlijk tuinieren 'zien'?

Algemene instemming... !!! Ja natuurlijk, grotere biodiversiteit.

Strakkere regels bijvoorbeeld via huishoudelijk reglement.

Hoe blijf je je ontwikkelen?

Het behouden van de stippen is ook nog een hele klus, en het enthousiasme kan verzanden. Eigen Arbeid pakt dan dit weer eens goed aan en dan weer iets anders.

Er is een groot verschil in tuinen qua oppervlakte en mogelijkheden om e.e.a. uit te voeren. Eigen Arbeid heeft bijvoorbeeld de beschikking over een groot terrein waar zelfs wandelroutes zijn uitgezet. Er is ruimte voor een bloemenweide. Zij

houden openingstijden aan van een gewoon stadspark. Het park fungeert op een bredere multifunctionele manier. Men krijgt geld van de gemeenschap en wil er ook iets voor terugdoen. Ons viel op dat ze alle planten voor het openbaar groen inkopen en niet zelf kweken.

Ga jezelf niet overtuilen met die stippen, doe wat je kan. De mogelijkheden moeten ook fysiek uitgevoerd kunnen worden.

Draagvlak krijgen en behouden?

Het enthousiasme voor natuurlijk tuinieren moet ook na het behalen van stippen blijven bestaan en niet alleen bij een hele kleine groep tuinders want dan wordt het lastig.

Nadenken over het onderhoud. Evenwicht krijgen tussen enthousiasme en uitvoering. Overtuilen jezelf niet.

Diversen

De rol die volkstuinten kunnen spelen in relatie met de maatschappelijke stages. Educatie. Multifunctionele verblijfsruimte.

Het bereiken van mensen die nog niet meedoen. Blijven communiceren, niet met de ruggen tegen elkaar gaan staan.

Visie goed helder formuleren. Aanpak hierop maken.

Kijken met wie je resultaten moet boeken.

Zorg ervoor regels met elkaar te maken en 'afpraak is afspraak' te handhaven. Geldzaken – subsidies.

Weerstand

Ten eerste blijkt dat de weerstand tegen natuurlijk tuinieren op meerdere tuinen overwonnen moest en nog moet worden. Op een enkele tuin is er zelfs sprake van intimidatie tegen de initiatiefnemers. Men vond de deelname van 25% van het aantal huisjes op onze tuin hoog. Niet op alle tuinen wordt het natuurlijk tuinieren gepropageerd door het bestuur wat de uitvoering heel moeilijk, misschien wel onmogelijk maakt.

Men vindt onze aanpak heel voortvarend. Met als voorbeeld hiervan de omgang met de gemeente Dordrecht.

De uitvoering van het natuurlijk tuinieren is verschillend, ook wel in tuinbeurten, maar ook door vrijwilligers alleen op speciale dagen. Bij andere tuinen speelt ook wel het gebrek aan vrijwilligers, maar zeker niet overal zoals bij Eigen Arbeid.

Elly Overhand.

Deelnemers terugkomdag 18 april 2009

3 van Zonnehoek uit Amsterdam

4 van [Dijkzicht](#) uit Amsterdam

1 van Abstede uit Utrecht

2 van [Zonneveld](#) uit Leiden

2 van [Zonneweelde](#) uit Den Haag

2 van Texelstroom uit Den Helder

- 4 van [eigen Arbeid](#) uit Den Haag
- 1 van [ATV Stadion](#) uit Utrecht
- 1 van [Ons Buiten Leiden](#) uit Leiden
- 4 van Het Vlijpark uit Dordrecht